

ЩАСТЛИВИТЕ ХОРА

© Любомир Николов, *автор*

© Живко Петров, *художник на корицата*

София 2016

© Сиела Норма АД

ISBN 978-954-28-2204-2

Любомир Николов

ЩАСТЛИВИТЕ ХОРА

СЪДЪРЖАНИЕ

РЕТРО ОПЕРА.....	7
ИСТОРИЯ ЗА АНТРОПОЛОГА, КОЙТО ВЕЧЕРЯЛ СУПА НА ПРАХ, СТАНАЛ ДЕМОН И УМРЯЛ.....	11
ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ОСТРОВ.....	15
ЩАСТЛИВИТЕ ХОРА.....	19
AXIS MUNDI.....	23
ДЕЦА В МАРАНЯТА.....	27
ЕФЕКТЪТ НА КОБРАТА.....	32
МНОГОСЕРИЙНО.....	40
ПАРАШУТИСТЪТ.....	44
РАЖДАНЕТО НА НАПОЛЕОН.....	48
ТРОФЕЙ.....	52
ПРАКТИЧЕСКА ДЕМОНОЛОГИЯ.....	56
НОЩЕН ВОЙ.....	60
АЛБА.....	65
ДЕЯНИЯ НА ГОСПОДА ЧРЕЗ НЯКОИ БЪЛГАРИ.....	70
СЕРУМ НА ИСТИНАТА.....	74
ПЛОНДЕР.....	78
СПОРТЕН УМ.....	82
ФОН НОЙДОРФ СТАВА ВИП.....	87
ЕГОИЗЪМ, ГОСПОЖИЦЕ.....	91
МЕЗОЗОЙСКИ ДЪЖД.....	95
МЕТАФОРИ.....	99
ДИОГЕН И ДИОГЕН.....	103
МАЛКО ЩАСТИЕ И ДВА НЕСЪЩЕСТВУВАЩИ ПОЖАРА.....	107
ЛЪДЖА.....	110
МОМЧЕТО, КОЕТО ИСКАШЕ ДА Е СВЕТЕЦ.....	114
ПОГЛЕД ВСТРАНИ.....	118
СТРОБОСКОПСКИ ИСТОРИИ.....	123
КОГАТО ПОЛЮСИТЕ СЕ ОБЪРНАХА.....	128
ТРАНСПЛАНТ.....	133

ЕДНА ПРЕСТЪПНА СЕДМИЦА	138
БУКВАЛИСТЪТ	143
РЕПУБЛИКА ЕМПАТИЯ	148
ЧАЙ ПИТЬ ХОЧЕШЬ?	152
ДИМИНУЕНДО.....	156
ТЕРАПИЯТА НА МАЙЕР.....	161
ЧОВЕКЪТ ВЛАК.....	165
КАПИТАН ПАНКРЕАС.....	169
ТЕОРЕТИЧНА ФИЗИКА ЗА СПРАВЯНЕ С БЕДСТВИЯ.....	174
ИГРАЧЪТ	178
ЧОВЕКЪТ БЕЗ БОЛКА.....	182
КАТОРЖНИКЪТ ВАСЯ СЕ ОТКАЗВА ОТ СВИЖДАНЕ.....	186

РЕТРО ОПЕРА

Една сутрин Маурицио, селянин от Рока Синибалда, впрегнал коня, потеглил с каруцата и чул в кристалната тишина на утрото музика, която го следвала из целия път. По едно време той спрял каруцата, заоглеждал себе си, возилото и коня и открил, че музиката идва от дясното ухо на добичето. Помислил, че то е глътнало транзистор, и продължил.

Музиката, решил той най-учено, е артефакт, а не е същността на моя кон и започнал да оре. Орал и над нивата се носела класическа музика. Не много силно, но колко силна може да е музиката от едно ухо. Конят движел уши и радиоразпръсквал в различни посоки. Неуморният симфоничен оркестър свирел безспирно и разни баритони и бази се сменяли с всяка нова ария. На обяд Маурицио поспрял да почине и не заспал както обикновено правел, а слушал гласа на Енрико Карузо и се чудел за произхода на тази божествена музика точно из ухото на коня Лазаро. Това не можело да е транзистор. В програмата нямало реклами, само чиста божествена опера.

Лазаро, сетил се Маурицио, бил пасъл една едра трева със стъбла като сламки и всеки, който разбирал от популярна наука, можел да се сети, че тези сламки могат да се подредят тъй странно в корема, че при всяко вдишване да издават звук, но защо и музика, и защо от ухото, и защо тъй добре оркестрирана, не било ясно. Затова и Маурицио останал бу-

ден да търси научно обяснение. Пропуснал обедния сън, заболяла го главата, а обяснение не намерил.

Не му и трябвало. Науката, знаем, е разрушила доста чудеса, които иначе са си съществували съвсем реално; а какво по-истинско от потен кон с очи като две обелени яйца и тропач с копито, и да, с музика в едното ухо, дясното. Науката най-много да вземе да му отреже ухото и да го гледа през микроскоп, и край на тази музикална тайна, мислел си Маурицио. Науката е като валяк, който смазва стърчащите странности и опростява човешкия мироглед.

Маурицио не допуснал никакви учени да измерват случващото се с коня, нито да го снимат на рентген или да взимат интервюта от животното, а понеже бил практичен човек, измислил друго.

Вместо да изпрати коня на дисекция, избрал по-щастлива версия на случилото се.

Свързал дясното ухо на Лазаро с една хитроумна система от усилватели и озвучил площада на селото. Конят станал истинска магическа латерна, по-надеждна дори от онези машинарии с пружина. Никой не знаел коя ще е следващата ария, а репертоарът клонял към прословутото белканто на Росини и Доницети. Концертът, разбира се, не бил стерео, защото звукът идвал само от едното ухо на коня. Хората се събирали да слушат, а конят кротко хрупал сено, хрупането понякога се прокрадвало през усилвателите и се чувало като съпътстващ звук на операта, но какво от това, казвали си синибалдинците, нима в концертите на открита сцена в морските градчета не се чува и звукът на морето, а в аграрно село като нашето хрупането на трева е неизбежен фон.

Щастливото хрумване на Маурицио скоро омръзнало на всички. Слушателите започнали да се интересуват от друго. Долепяли ухо до гърбуха на коня и се ослушвали за източника на тези звуци. Подметнали на Маурицио, че е време да се отвори конят и да се намери източникът на тоя звук, защото източникът бил много по-важен от тая кранта Лазаро, който бил само един кон преносител.

Ако мислите, че това били невинни подмятания, не сте прави. Твърде бегло познавате почитателите на оперното пеене. В обожанието си те са готови на всичко. Селяните започнали да събират пари, за да откупят коня и да проучат тайнствените му вътрешности. Това били, да кажем, позитивистите; онези, които мислели, че звукът извира от конкретна джаджа, водонепроницаема, киселинно устойчива и може би вечна, щом работи и в корема на кон.

Имало и други, с по-възвишени и мъгляви възгледи. Те смятали, че конят може да е прероденият директор на операта или пък самият Енрико Карузо и че всяко посегателство върху живота на този кон аватар ще прекъсне връзката с оня свят и с ариите, разбира се. Тези вторите се хващали на бас, че всички гласове са на хора, отдавна напуснали живота и сцената, но не и вечния свят на оперното изкуство. Нали, твърдели те, музиката е най-нематериалното изкуство и за да съществува, ѝ трябва само честоти, които съществуват най-свободно в етера. Конят и неговото тайнство били неделимо цяло и всяко посегателство над животното щяло да унищожи магията.

Имало и няколко сбивания, защото позитивистите точели ножове за коня, а метафизиците го боготворели. Наложило се Лазаро да ходи съпровождан от карабинери.

Епископът разбрал какво става и бил възмутен от това противоборство при миряните. Чудел се как тъй набожни хора с представа как е устроен светът и кой командва всемира, се карат заради един кон, обладан от мелодичен дух. Той бил принуден да даде мнение и затова извикал коня на разпит. Маурицио бил оставен в преддверието, за да не пречи. Не било прост разпит, значи.

Не може да кажем какво е ставало зад затворените врати. Може само да гадаем. Конят имал ли е преводач и дали се е чуло неговото мнение, не е ясно. Предполагаме обаче, че са наливали восък в ушите на Лазаро, защото музиката спряла, а конят оглушал.

По пътя за вкъщи Маурицио видял една сълза в окото на коня, взрял се в зеницата му и там видял черно-бяло кино като в най-старите телевизори – на сцената подскачал един и пеел, но без глас. Концертът значи, усмихнал се Маурицио, не бил спрял. Този път обаче нямало да казва на никого. Конят му бил по-скъп от цялата метафизика на света.

ИСТОРИЯ ЗА АНТРОПОЛОГА, КОЙТО ВЕЧЕРЯЛ СУПА НА ПРАХ, СТАНАЛ ДЕМОН И УМРЯЛ

Тази история по обясними причини не може да бъде разказана от Станислав – Сташек, нито пък от някого от антагонистите, които имат съвсем различен език, но тя трябва да бъде някак сглобена и предадена поради една причина – за да се спази равновесието между химерите на приключенските романи и истинското битие на диваците, което се свежда до крайната необходимост да се оцелява на всяка цена.

Има безброй измислени истории за разбирателството между туземци и цивилизатори, а ето тази е една друга и твърдят, че е самата истина.

Нашият герой Станислав искал да е различен и непредсказуем; искал и да излезне от полезрението на тези, които го познават. Не искал обаче да се раздели нито с принципите си, нито с живота си. Без особени сбогувания, само с едно сухо обяснително писмо, което не можело да бъде наречено прощално, тръгнал. Зарязал следването си, зарязал книжната университетска антропология и се хвърлил в полево изследване.

Неговата експедиция била само от един човек – самия той, не била разчетена, планирана, остойностена и географски прецизирана. Било прищявка на смел и глупав младеж, въдоушевен от идеята да се облече в цвят каки и да разговаря

на проточовешки език с хоминиди, въргалящи се край огън, накрай света.

Съществували все още диви племена и Сташек след хилядократни молби научил от професора къде са. Отправил се към едно от тях.

Тези хора не били виновни, че се показали като ужасни домакини, и затова няма да кажа къде са.

Те все още не носели тишърти и не били виждали пластмаса. Били истински във всеки момент от живота си и не подозирали това. Нямали философии, които да ги учат на рефлексия. Те си знаели, че са нищо – едни чехълчета в микроскопа на Господа. Не знаели и какво е микроскоп, разбира се.

Сташек знаел само приблизително къде са. Оглеждал района в сателитните снимки на Google Maps, но след като се скитал без интернет няколко дни, загубил ориентация. Бил в полите на една мрачна планина, стъмнило се, завалял най-силният дъжд, който бил преживял през живота си, подгизнал до кости, старателно подреждания му багаж станал сплъстена мокра топка, невъзможна за носене. Лягал да си почива в калта и после се сепвал, разбуджан от кошмари. По едно време му се сторило, че чул да лае куче, и се отправил натам.

Наистина намерил село, събрал цялото си достойнство и сили и влязъл в най-голямата колиба, където горял огън.

Бил отчайващо мръсен и плашещ. Дрехите му в защитни цветове били с кални петна, треви и листа. Косата му, преди в грижливи расти, сега след дъжда се била превърнала в хаотични масури, които се виели около врата му като змии, фланелката му с „Айрън Мейдън“ имала много подходящи за случая гръмотевици.

Като влязъл в колибата, изплашил диваците. Те се стреснали, направили кисели физиономии, обърнали му гръб и започнали да си шушукат нещо. Умората карала Сташек да се чувства неловко.

Разположили го в ъгъла на колибата, събрали се в кръг в другия ъгъл и продължили да си шепнат.

Сташек очаквал да му донесат някаква лула и да я изпушат заедно, очаквал да започнат да бият бурумите и някоя девойка да се разкърши пред него или пък да му подарят огърлица с перли или талисман. Бил капнал и на границата на делириума.

Те го поглеждали косо и недоброжелателно. Ако понечвал да погледне някого в очите, избягвали погледа му. Една бабичка се отделила от групата и му донесла мръсна раковина с още по-мръсна вода. Той отказал водата. Не искал да прихване болест.

Усмихнал се извинително. Сложил ръка на гърдите си и казал: „Приятел“.

Бабата оставила раковината на пода и се върнала в групата. Той не докоснал водата.

Диваците ставали все по-нервни. Говорели тихо и крайно сериозно. Диваците не познават иронията, нито пък разпознали иронията на случая.

– По време на такъв страшен дъжд от планината може да слезе само демон. Случвало се е преди, ето че се случи и с нас – казал най-старият.

– Трябва да го убием – добавил друг.

Сташек си седял в ъгъла и започнал да усеща, че нещо не е наред, защото най-общото свойство на хората е сложната им непредсказуемост. Искал срещата му с туземците да е

контролиран сън, в който се разбират почти телепатично и сърцата им преливат от радост, но не станало така и вече бил загубил всякакъв контрол. Знаел също, че и да излезе навън в гората, няма да се спаси.

– Ами, ако е човек като нас – казал един от съвещаващите се.

– Не е човек – не пие вода. Ако я изпие, ще изтече от него, защото е демон.

– Не е човек – подел друг, – вижте го. Вижте му косата, вижте го как мирише. Съжالياва, че ще ни погуби, и се пипа за гърдите, но затова е пратен.

– Едно е да бе дошъл от ниското в слънчев ден – рекла една стара жена, – друго е да дойде от планината в такъв дъжд. Демон е.

– Да му дадем храна и да видим дали ще я яде – предложил друг.

Същата бабичка, която му занесла вода, скочила, излязла навън и скоро се върнала мокра до кости. Дала му копанка с някаква каша. На Сташек му се привидели червеи в този бъркоч, отказал храната и бабата я оставила на пода до водата.

Сташек извадил от херметично затворен плик един спиртник, сух спирт и запалка. Запалил спиртния огън за ужас на домакините си, възврял вода в алуминиево канче и изсипал вътре супа на прах.

Диваците вече не се съмнявали. Разбягали се от колибата. През нощта го изчакали да заспи и го убили, следвайки почти забравен ритуал.